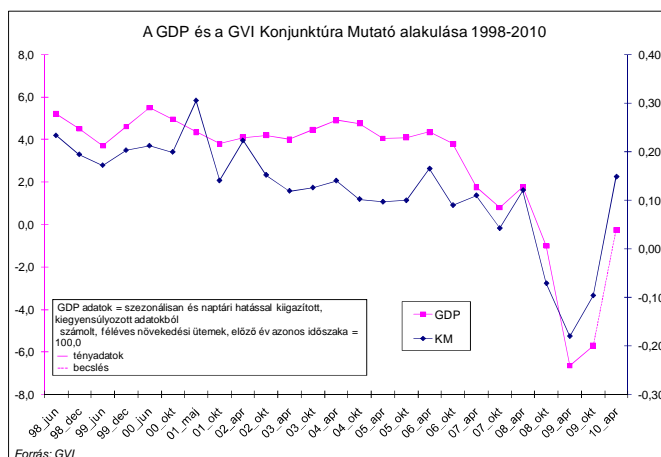
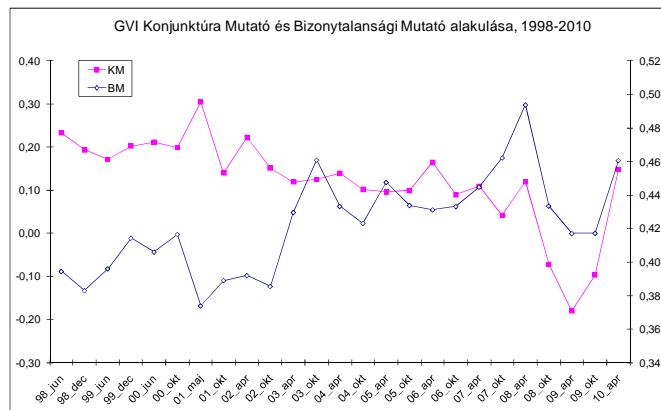

2010 áprilisában immár huszonötödik alkalommal került sor az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) vállalati konjunktúra-vizsgálatára, amely több mint 13.000 cég megkeresésével készül minden évben áprilisban és októberben, a területi kamarák közreműködésével. Ez a legkiterjedtebb, legtöbb céget felmérő vállalati konjunktúra-vizsgálat Magyarországon, és része az Eurochambres mintegy 14 millió vállalkozásra kiterjedő európai konjunktúra-vizsgálatának is. A megkeresett vállalkozások közül áprilisban 1640 cég vezetője töltötte ki kérdőívünket – vizsgálatunk ennyi vállalati vezető válaszaiból áll.

A tavaly októberi eredmények után, melyek alsó fordulópontot jeleztek a magyar vállalkozások várakozásaiban, 2010 áprilisában jelentős mértékben felerősödött a korábbi pozitív tendencia és a GVI Konjunktúra Mutató értéke +14,8%-ra emelkedett. Bár a gazdasági válság hatása több részmutató esetében továbbra is megfigyelhető, a vállalatok jelentős részénél már nőtt a termelési volumen és a rendelésállomány, valamint javultak az üzleti várakozások. Tovább erősödött a várható munkaerő-kereslet és a beruházások várható alakulása terén is számottevő javulást mutatnak az adatok. A pozitív kép azonban korántsem egyértelmű: a GVI Bizonytalansági Mutató értéke jelentősen nőtt október óta, tehát a derűlátó vállalati várakozások mellett továbbra is jól érzékelhetően jelen vannak olyan vállalatok véleményei, amelyek kifejezetten rossz helyzetről számoltak be.

A tavaly októberi felvétel után, amely alsó fordulópontot jelezett a magyar vállalkozások várakozásaiban, 2010 áprilisában is folytatódott, sőt rendkívüli mértékben felerősödött ez a pozitív tendencia. A tavaly októberi -9%-os érték után 2010 áprilisában +14,8%-ra kapaszkodott a GVI Konjunktúra Mutató értéke. Amellett, hogy újra a pozitív tartományba lépett a mutató, további biztató jel, hogy nemcsak a helyzetértékelésre vonatkozó indikátorok, hanem a várakozások is kedvezően alakultak.

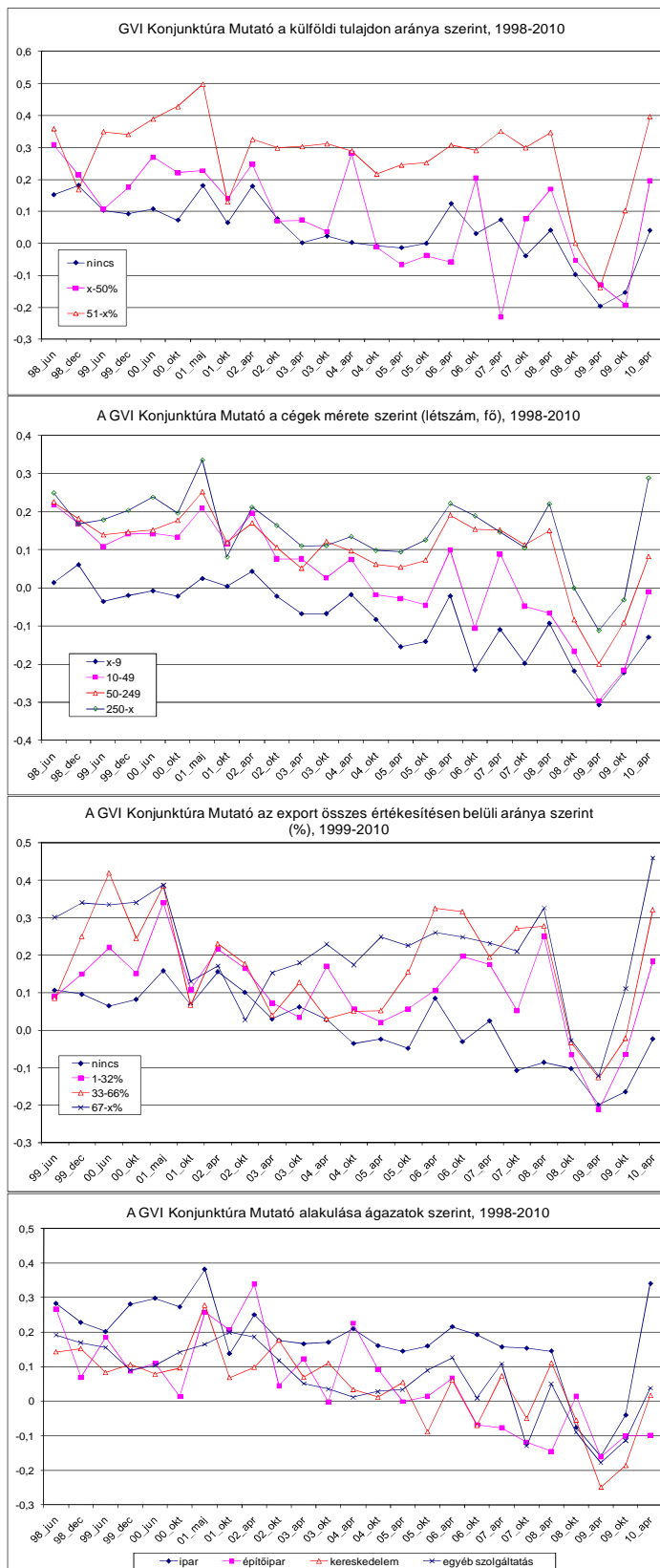
Idén áprilisban a felvétel történetének legjelentősebb pozitív elmozdulását figyelhettük meg a magyar vállalkozások üzleti várakozásait tekintve. Bár a gazdasági válság hatása továbbra is több ponton és több részmutató esetében megfigyelhető, de a vállalatok jelentős részénél már nőtt a termelési volumen és a rendelésállomány, valamint javultak az üzleti várakozások. Az októberi felvétel eredményeit visszaigazolták az azóta közzétett GDP-adatok: a magyar gazdaságban megkezdődött a válságból való kilábalás. A GDP növekedési üteme ugyan továbbra is a negatív tartományban tartózkodik, de a csökkenés egyre kisebb mértékű. Az áprilisi felvétel eredményei szerint tehát a vállalati várakozások jelentős mértékben javultak, és egyértelművé teszik, hogy a magyar üzleti szektor túljutott a válság első mélypontján. A görög válság és ennek még nem megjósolható, hosszú távú következményei, valamint a vezető nyugat-európai országok (köztük elsősorban Nagy-Britannia) jelentős GDP-arányos költségvetési hiánya azonban továbbra is óvatosságra int a válság várható lefolyását illetően. Korábbi gazdasági válságok lefutását figyelembe véve – a GVI becslései szerint – csak 4-5 év múlva mondhatjuk, hogy magunk mögött hagytuk a gazdasági válságot. Ennek megfelelően továbbra is nyitott kérdés, hogy 2009 végén Magyarország túljutott-e a

fordulóponton, vagy inkább csak az első fordulóponton vagyunk túl.

A pozitív kép azonban továbbra sem egyértelmű, és ezt jelzi a GVI Bizonytalansági Mutató magas és az októberi szinthez mérten is növekvő értéke (42 pontról 46 pontra): a pozitív vállalati várakozások mellett továbbra is masszívan jelen vannak olyan vállalatok véleményei, amelyek továbbra sem várnak javulásra, amelyek helyzete rossz, vagy majdnem kilátástalan. Vagyis az üzleti szférán belül továbbra sem egyértelmű, vagy egyöntetű a javuló tendenciák megítélése és tartós tendenciaként való értelmezése. Októberben még azt írtuk: „Ha jövő áprilisra – minden más változatlansága mellett – a bizonytalansági mutató csökkenése következik be, az egy újabb jele lenne annak, hogy a magyar gazdaság túljutott a válság mélypontján.” Ez a várakozás azonban nem teljesült – ez pedig újabb tényező, amely óvatosságra kell, hogy intsen bennünket. A bizonytalansági mutató magas szintje továbbra is azt jelzi, hogy a cégek bizonyos csoportjai már megkezdték a kilábalást, míg másokra még mindig erősen hat a belső és a külső kereslet visszaesése, illetve továbbra is romló kilátásokkal kell szembenézniük. Az előbbiekre már a visszakapaszkodás, a kereslet enyhe bővülése a jellemző, míg az utóbbiak a jövőben is komoly piacvesztést kénytelenek elkönyvelni, illetve a gazdasági aktivitást szűkítő reakciókban (a beruházások további csökkentése, elbocsátások, kapacitások leépítése) gondolkodnak.

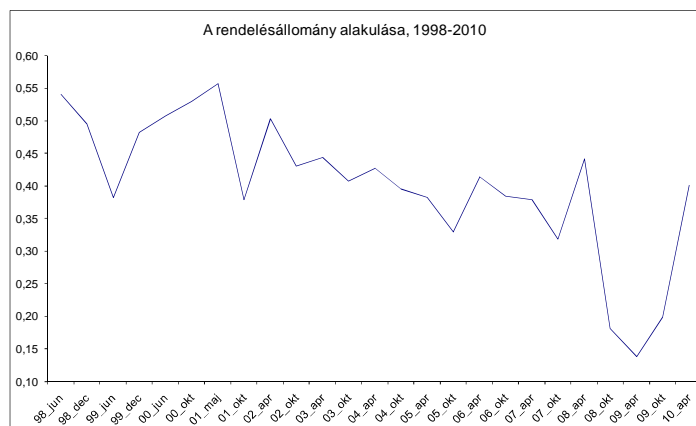
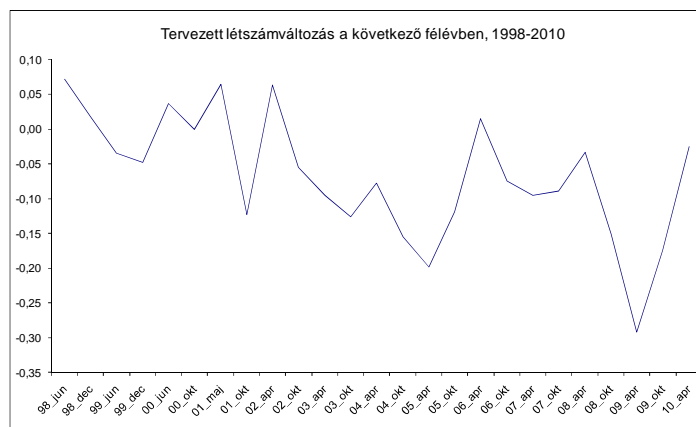
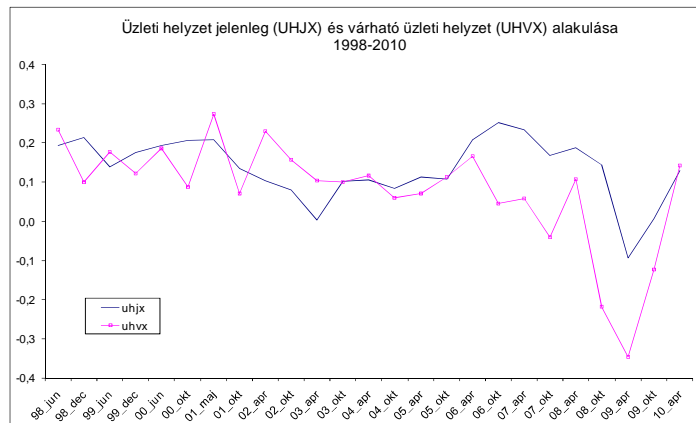
Pozitív jel azonban, hogy a konjunktúramutató minden részindikátora fordulópontot jelez. E pozitív változás megalapozottságára utal, hogy a rendelésállomány mutatója messze a legmagasabb szintet érte el az összes részindikátor között (+40%), azaz a cégek jelentős része a rendelésállomány növekedésével számol a következő fél évben. A cégek tulajdonosi összetétele szerint minden cégcsoportnál a konjunktúramutató pozitív irányú elmozdulása érzékelhető, szinte azonos mértékben. Míg a többségében külföldi tulajdonban levő cégeknél látható a legnagyobb emelkedés (30 százalékpontos javulásról beszélhetünk és a konjunktúramutató elérte a +40%-ot), addig a tisztán magyar tulajdonban levő cégek körében közel 20 százalékpontos elmozdulást láthatunk és a mutató értéke +2% körüli. A kisebbségi külföldi tulajdonban levő cégek helyzete javult leginkább: 40 százalékponttal. A cégnagyság szerint ugyancsak minden cégcsoportra a javuló kilátások a jellemzők: leginkább a nagy, több mint 250 főt foglalkoztató cégekre (+29%) és legkevésbé a mikrocégekre, amelyek továbbra is -135%-on állnak. A nagy cégeknél több, mint 30 százalékpontos javulást láthatunk, míg a mikrocégeknél ez a 10 százalékpontot sem éri el. Az exportaktivitás szerint csoportosítva a cégeket az októberi felvétellel megegyező eredményeket kapunk: minél nagyobb az export aránya az adott cég árbevételében, annál jelentősebb pozitív irányú változásról beszélhetünk 2009

október és 2010 április között, bár a közepes exportálók mintha felzárkózni látszanának a döntően exportra termelők mögé e tekintetben. A fordulópont minden cégcsoportnál megfigyelhető, még a kizárólag belföldre termelő cégek esetében is, ahol azonban továbbra is negatív tartományban (-2%) tartózkodik a konjunktúramutató értéke. Az építőiparon kívül minden gazdasági ágban érezhető a javulás, sőt a javuló tendencia erősödése az elmúlt félévben. Az építőipar válsága azonban tovább folytatódik – október óta semmit sem változott a helyzet itt a vállalati válaszok szerint: a konjunktúramutató továbbra is -10%-on áll. A legkedvezőbb kilátások az iparvállalatok körében figyelhetők meg: -4%-ról +34%-ra emelkedett a konjunktúramutató értéke. A kereskedelemben és az egyéb szolgáltatásoknál is több mint 12 százalékpontos javulás a jellemző, így mindkét szektor mutatója a pozitív tartományba (+3-4%-ra) kapaszkodott.

A várható munkaerő-kereslet is tovább erősödött október óta – ami a második félévben a foglalkoztatottság csökkenésének megállását valószínűsíti. A beruházások várható alakulása terén is számottevő javulás várható 2010-ben: jelentősen növekedett azon cégek aránya, amelyek építési, vagy gépberuházásokat terveznek (52%, illetve 75%), és eközben jelentősen nőtt a beruházási aktivitásukat növelni szándékozó cégek aránya is: 23%-ról 38%-ra. A cégek áprilisban a rendelésállomány nagyarányú növekedésére számítanak, ami az egyik legbiztosabb jel arra, hogy a pozitív tendenciák nem csupán szubjektív tényezőkből, hanem a piacon bekövetkező változásokból táplálkoznak. A kapacitáskihasználtság szintje továbbra is alacsony és csökkent is az októberi sinthez képest (74%-ról 72%-ra) – és alig magasabb az egy évvel ezelőtti szintnél (71%). Csak a döntően exportáló cégek kapacitáskihasználtságának magas szintje áll amögött, hogy a kapacitáskihasználtság nem csökkent a 70%-os szintre.

Az export rendelésállomány további várható javulására utaló jeleket egyértelműen alátámasztják a külső piacokon zajló folyamatok és az exportáló vállalatok piacain a vevői oldalon levő vállalkozások várakozásai is. A magyar gazdaság legfontosabb külkereskedelmi piacán, a német piacon további javulást figyelhetünk meg. Az IFO-nak a német gazdaságra vonatkozó bizalmi indexe töretlenül emelkedik immár lassan 14 hónapja, bár még korántsem érte el a válság előtti szintet.

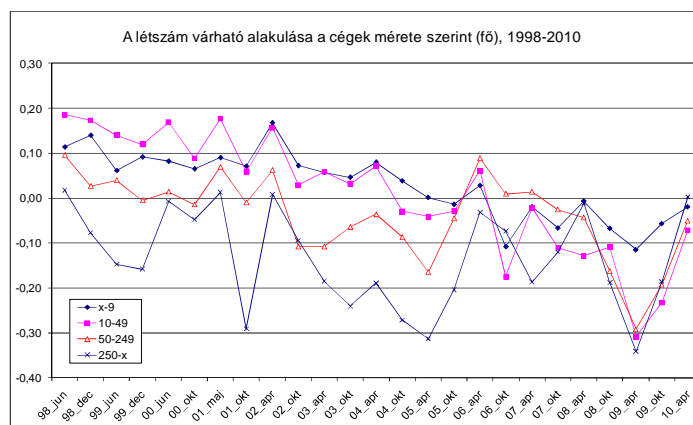
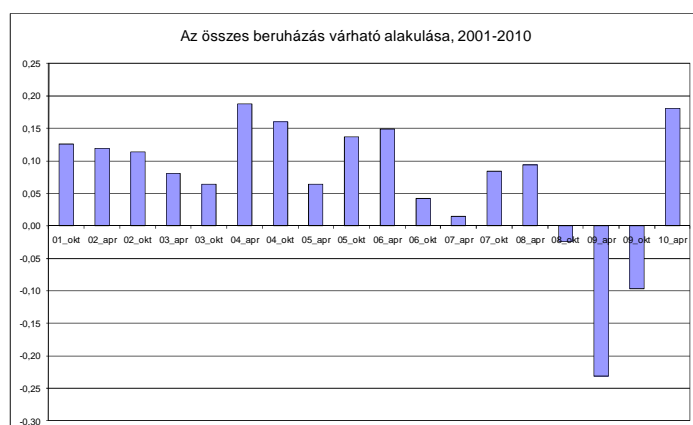
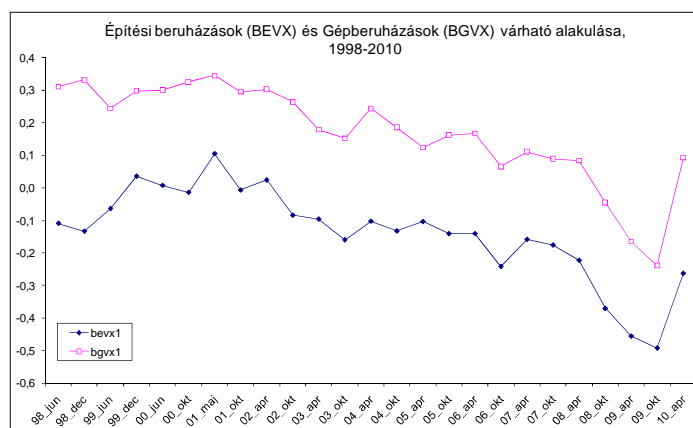

Beruházások

A javuló várakozások abban is megnyilvánulnak, hogy a cégek beruházási aktivitása várhatóan jelentősen nő 2010-ben. Mind a gép- és mind az építési beruházásoké – ami reménykeltő lehet az építőipari cégek számára is. Ezzel megtört a beruházási aktivitás csökkenésének immár 2000 nyaratól folytatódó tendenciája. Nem tudjuk, hogy ezek a beruházási szándékok mennyiben válnak valóra, de mindenképpen biztató jel az, hogy a cégek láthatóan nem szeretnék tovább folytatni a beruházások elhalasztásának politikáját – persze ehhez a megfelelő hitelkínálatnak és tartósan alacsony kamatszintnek is feltételül kell állnia. A cégek 23%-a nem tervez beruházást, 15%-uk csökkenéssel számol, 33%-nál nem változik és 29%-nál várhatóan növekszik a beruházási aktivitás. Az építési beruházásokra továbbra is viszonylag kevés cég szánja el magát (e területen az aggregált beruházási aktivitás továbbra is negatív tartományban mozog): 48% nem tervez beruházást, 12%-nál csökken az építési tevékenység, 23%-nál nem változik és csupán 18% tervez új beruházásokba fogni. A gépberuházások növekedésére lehet számítani mind a külföldi, mind a vegyes tulajdonban levő, valamint a magyar cégeknél is, és ez közel azonos szintet ér el a három vállalati csoportban. Az építési beruházások tekintetében a gazdasági ágak között az egyéb szolgáltatásban és a kereskedelemben a legrosszabb a helyzet: a cégek 55-59%-a továbbra sem tervez beruházásokat. Legnagyobb arányban a mikro-, és a kisvállalkozások jelezték, hogy nem fognak beruházni, bár októberhez képest csökkentek ezek az arányok: a mikro cégek esetében 61%-ról 55%-ra, a kis cégek esetében pedig 51%-ról 42%-ra.

Munkaerőkereslet

A versenyszektorba tartozó cégek várható munkaerő-kereslete idén már csak kismértékben csökken tovább az áprilisi felvétel szerint. Az egyenlegmutató a korábbi -17%-ról -2,5%-ra nőtt úgy, hogy a cégek 22%-a további elbocsátást tervez, 58%-uk nem változtatna jelenlegi létszámán és 20%-uk fontolgat létszámfelvételt. A foglalkoztatottak számának növelése inkább az iparvállalatokra jellemző (31%), míg az építőipari cégek kívánják legkevésbé növelni foglalkoztatottaik számát (9%). Leginkább a nagy cégek, az exportálók és a tisztán külföldi tulajdonban levők terveznek létszám bővítést (27%, 43% és 44%). Ezzel együtt a különböző nagyságú cégeknél közel azonos munkaerőkereslettel lehet számolni és ez – ahogy előbb írtuk – aggregált szinten még mindig inkább foglalkoztatottság-csökkenést, mint növekedést jelent. A munkaerő-kereslet legnagyobb mértékű várható csökkenése az építőiparban és az egyéb szolgáltatásoknál következhet be (a cégek 27%-a, illetve 25%-a tervez további leépítést). A belföldre termelő cégeket jellemzi leginkább a létszám megtartása (65%) és az elbocsátás (24%), míg az

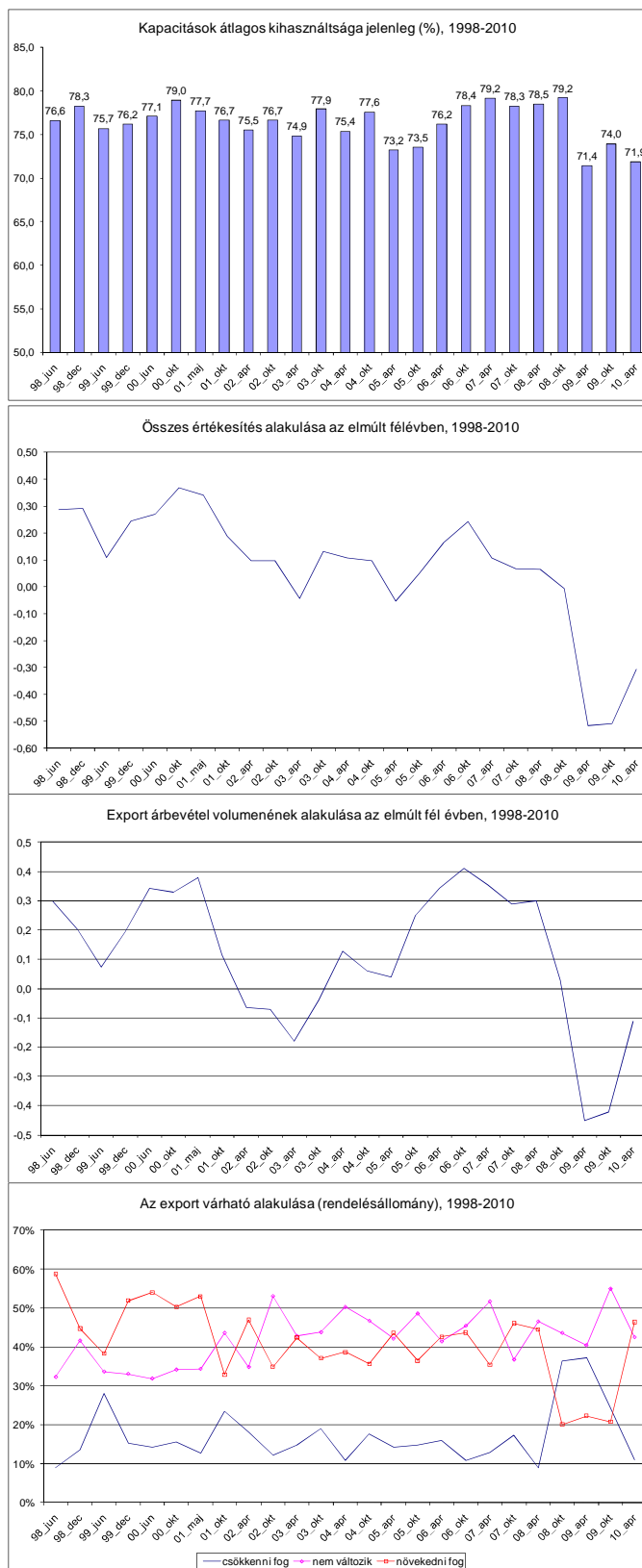
exportálóknál már inkább a létszámfelvétel dominál (44%) és a létszámcsökkenést tervező cégek aránya ennek töredéke (18%).

Forgalom, kapacitáskihasználás

A kapacitáskihasználás átlagos szintje kismértékben csökkent októbert követően és 72%-ot ért el, ami még mindig az egyik legalacsonyabb érték a kutatás kezdete óta. Továbbra is az exportáló cégeknél, valamint a külföldi tulajdonban levő vállalatoknál magas a kapacitáskihasználtság (80% és 79%). A legalacsonyabb kapacitáskihasználás a mikro-vállalkozásokra és a tisztán magyar tulajdonú cégekre a jellemző (62% és 70%).

Az összes értékesítés múltbeli alakulásában 2006 októberétől megfigyelhető javuló tendencia áprilisra felerősödött. Ez a továbbra is alacsony, -31%-os szint (októberben még -55% volt) azonban azt is jelenti, hogy 31 százalékponttal továbbra is nagyobb az értékesítés volumenének csökkenését, mint a növekedését jelző cégek aránya (az előbbi 51%, az utóbbi pedig 20%). Jól jelzi a visszaesés mélységét, hogy 2008 októberében még +31% volt a növekedést és ugyanennyi a csökkenést jelző cégek aránya. A csak belföldre termelő cégek 13%-ánál nőtt az értékesítés volumene (októberben még 9%-nál), a jelentősebb mértékben exportálóknál ez az arány már 42%-ot tett ki (míg októberben csak 9%-ot), miközben az értékesítés csökkenését jelző cégek aránya a korábbi 70%-ról 35%-ra esett vissza. A külföldi tulajdonban levő cégek 38%-a számolt be az értékesítés növekedéséről és 34%-uk csökkenésről, míg a tisztán magyar tulajdonúaknál ezek az arányok rendre 16% és 55%. Ez azt is jelenti, hogy az üzleti helyzet javulása egyértelműen az exporthoz és a külföldi tulajdonban levő cégek növekvő értékesítéséhez kapcsolódik. A gazdaságban meginduló növekedés motorja ismét az export, mint annyiszor a magyar gazdaság 1997-et követő történetében.

2009-ben drámai tendenciák zajlottak le az exportértékesítés terén, amelyek az elmúlt fél évben pozitív irányban változtak. Míg 2009 áprilisában -45%, októberben pedig -42% volt az exportértékesítés egyenlegmutatója, addig idén áprilisban már csak -11%. Ez továbbra is azt mutatja, hogy (11%-kal) magasabb azon cégek aránya, amelyek exportvolumenük csökkenéséről számoltak be, mint a volumen-növekedést elérők aránya, de ez mégis kedvező változásnak tekinthető. Az exportáló cégek 41%-ánál csökkent az export volumene az elmúlt fél évben és 30%-uk tudta ezt növelni (októberben még csak 13% számolt be erről). Ezzel kis korrekcióra került sor a 2008 októberétől tapasztalható drasztikus esés után. Leginkább az iparvállalatok körében figyelhető meg az exportértékesítés növekedése (35%, ami tavaly októberben még csak 13% volt). A szolgáltatásban a cégek 52%-ánál továbbra is csökken az export, és csak 19%-uknál nő. A külföldi

tulajdonban levő cégek 28%-a továbbra is az exportforgalom csökkenéséről számol be, míg 46%-uk már tudta növelni kivitelét. A magyar tulajdonban levő cégek helyzete e tekintetben sokkal rosszabb: 47%-uknál tovább csökken az exportértékesítés, és csak 21%-uk számolt be növekedésről. Az export-árbevétel növekedését jellemzően azok a cégek tudtak elérni, amelyek döntően exportpiacokra értékesítenek (46%), és itt a legkisebb arányú az exportárbevétel csökkenését továbbra is elszenvedő cégek aránya (35%), míg a döntően belföldi piacra szállítók mindössze 7%-a tudta növelni exportját és 56%-uknál az elmúlt félévben is csökkent az exportértékesítés.

Ezek után nem meglepő, hogy az exporteladásokra vonatkozó várakozások javulása folytatódott az elmúlt félévben is. Míg októberben a cégek 21%-a számított az export rendelésállomány növekedésére, addig áprilisban már 47%-uk. Ezeket a várakozásokat megalapozottnak kell tekintenünk, ha figyelembe vesszük az IFO megfelelő adatait, amelyek a német vállalati szektor stabilan javuló üzleti kilátásairól tanúskodnak. Ez pedig Németországban a kereslet, és ezen belül az import iránti kereslet további növekedését vetíti előre.

Makrogazdasági tendenciák: megszorító intézkedések Európa-szerte

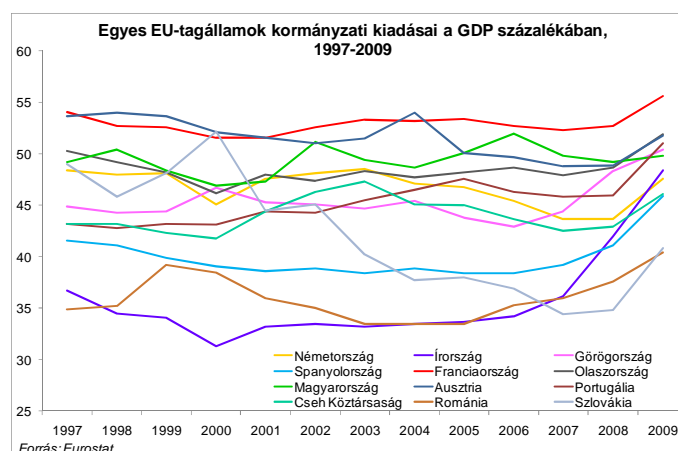
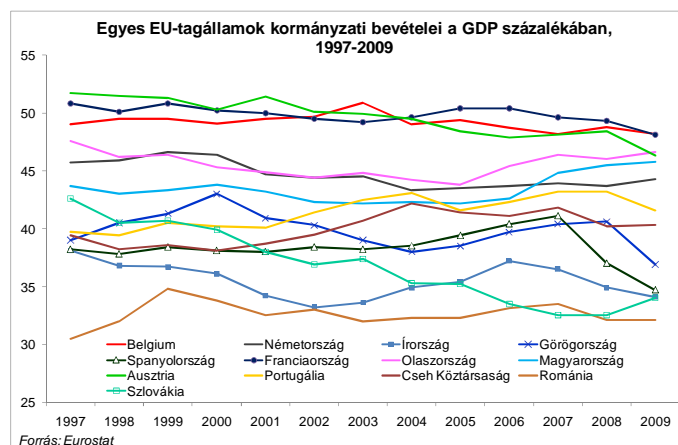
2009 végén a korábban eltitkolt, igen magas görög államadósság és költségvetési hiány válságot idézett elő Európa pénzügyi rendszereiben. A görög állam csődközelbe jutott, melynek elkerüléséhez az EU és az IMF nyújtott 110 milliárd eurós hitelkeretet az országnak. A görög válság nyomán a többi déli állam pénzügyi problémái is felszínre kerültek, ami már az eurózóna stabilitását is veszélyeztette, mivel a fizetésképtelenség kockázata – a 2008-as nemzetközi pénzügyi válsághoz hasonlóan – megrendítheti a bankokba és államokba vetett általános pénzügyi bizalmat is. A görög kormány radikális egyensúlyteremtő intézkedésekre kényszerült a nemzetközi segítségnyújtás feltételeként, melynek nyomán több európai állam is megszorító intézkedéseket jelentett be. Ezen megelőző rendelkezések – melyek célja a befektetői bizalom erősítése – költségcsökkentő és bevételnövelő lépéseket tartalmaznak. Ez a legtöbb esetben befagyasztott nyugdíjakat, lefaragott béreket és adóemelést jelent.

A görög válság és hatásai

Görögország súlyos költségvetési és adóssággondjaira 2009 novemberében derült fény, amikor az athéni kormány az addigi duplájára, a GDP arányában számolva 12,7 százalékra emelte a 2009-es államháztartási hiányra vonatkozó előrejelzését. A tetemes görög államadósság és költségvetési hiány következtében kétségessé vált az ország fizetőképessége, így több nemzetközi hitelminősítő intézet is lerontotta a görög adósbesorolást. Az államcsőd elkerüléséhez elengedhetetlenné vált a nemzetközi segítség igénybevétele: az euróvezető országok és az IMF három évre 110 milliárd eurós hitelkeretet adtak Görögországnak, hogy közadósságát a piaconál alacsonyabb kamattal refinanszírozhassa, és így elkerülje a fizetésképtelenséget. Ennek feltételeként a görög kormány radikális egyensúlyteremtő intézkedések mellett köteleződött el: a költségvetési konszolidációs terv szerint három év alatt (2012 végére) 2,8 százalékra mérsékelnék a deficitet.

A görög kormány intézkedései között szerepel a 13. és 14. havi fizetések megszüntetése, nagymértékű leépítések, privatizáció, veszteséges állami vállalatok leépítése, bevételek növelése az adók módosításával, emelnék az áfakulcsot, valamint a közigazgatási reform keretében jelentősen csökkentenék az önkormányzatok, megyék, helyi önkormányzati képviselők és az önkormányzatokhoz kapcsolódó intézmények és cégek számát. Egyes szakértők szerint a súlyos pénzügyi helyzethez képest ezen intézkedések túlságosan enyhék, azonban a görög lakosság többsége a megszorítások ellen tüntetőkkel és sztrájkolókkal ért egyet.

A görög adósságválság egész Európát veszélybe sodorhatja: becslések szerint az európai pénzügyi társaságok több, mint 61 milliárd euró értékben tartanak görög és portugál, illetve 73 milliárd euró értékben spanyol

állampapírokat. A Bloomberg összeállítása szerint idén a görög államkötvények 28, a portugálok 10 százalékot vesztek értékükből. Szakértők szerint bármelyik európai ország fizetési nehézsége, esetleges csödközeli helyzete megrengetné az európai pénzügyi rendszert, a bankrendszert és az eurózónát.

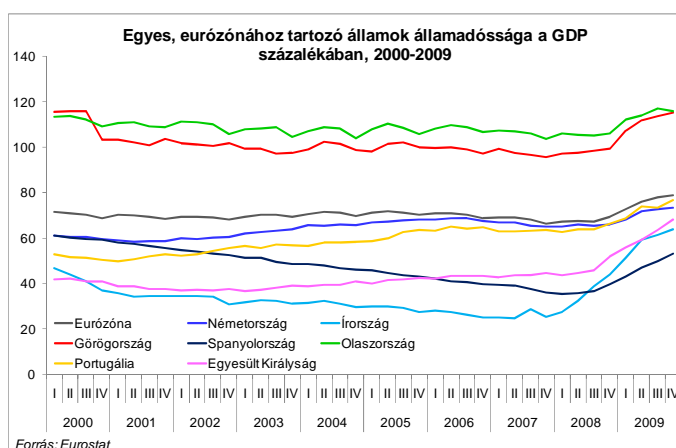
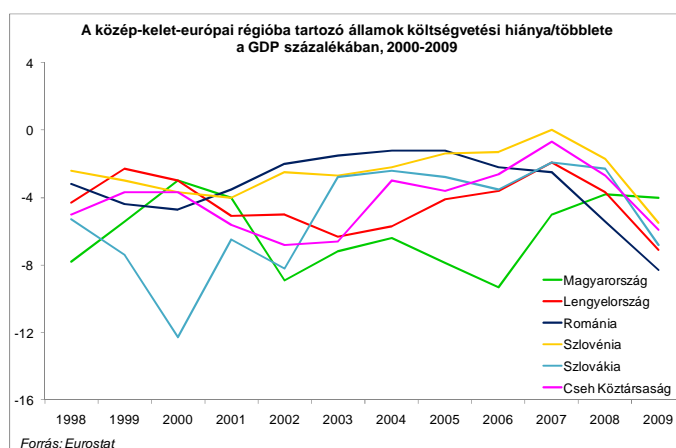
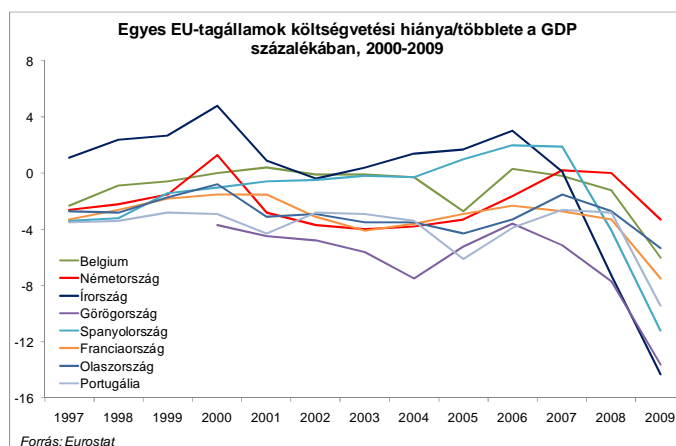
Megszorítások Európa-szerte

Mivel az adósságválság az eurózóna stabilitását is fenyegeti, több európai ország is költségvetési megszorításokat jelentett be. Ezáltal próbálják elkerülni, hogy a hatalmas államadósság-terhek miatt megrendüljön a befektetők bizalma, és a hitelminősítők rontsák a besorolásait. Tehát a megszorítások célja mindenütt az, hogy az államok elhitessék a piacokkal: az adott országok adósságpályája fenntartható, nem fenyeget a göröghöz hasonló helyzet, amikor is a lejáró államkötvények finanszírozására már – vevő hiányában – nem tudnak újat kibocsátani, és csak nemzetközi összefogással menthető meg az ország fizetőképessége. A megelőző megszorítások szinte mindenhol befagyasztott nyugdíjakat, lefaragott béreket és adóemeléseket tartalmaznak.

Spanyolországban idén a GDP 0,5 százalékának megfelelő megszorítást hajt végre a kormány, aminek hatására a tavalyi kétszámjegyű GDP-arányos költségvetési hiány 9 százalék közelébe szorulna vissza, és jövőre – további takarékosági lépések nyomán – 6,5 százalékra csökkenhet a deficit. Idén 5 százalékkal csökkentik a közalkalmazottak bérét, jövőre pedig ezen a szinten befagyasztják a keresetüket. Mérséklik a nyugdíjakat is, és visszafogják az állami beruházásokat.

A portugál konszolidációs program nemcsak a kiadásokat fogná vissza, hanem felerészben adóemelésekre támaszkodik. A költségvetési hiányt mintegy 2 milliárd euróval csökkentenék, mely a GDP közel másfél százalékának felel meg. A személyi jövedelemadók kulcsát 1-1,5 százalékponttal emelik, az áfát 20 százalékról 21 százalékra növelik, a vezető beosztású állami alkalmazottak bérét 5 százalékkal csökkentik, és 2,5 százalékos adót vetnek ki a nagyobb vállalatok és bankok profitjára.

A helyi lapok szerint Olaszországban is megszorításokat tervez a kormány. A kabinet 2 milliárd eurót kíván lefaragni a kiadásokból, és főként a közalkalmazotti fizetéseket csökkentenék. Az olasz kormány az Európában rendkívül magasnak számító, a görög szinttel vetekedő államadósság kordában tartása miatt az amúgy nem túlzottan nagy költségvetési hiányt a tavalyi 5 százalék feletti szintről 2012-re a GDP 2,7 százalékára szeretné apasztani.

A francia kormány konszolidációs csomagjában a „nem stratégiai” adókedvezmények megszüntetése, az évente 100 milliárd eurós hiánnyal működő nyugdírendszer megreformálása és a közkiadások emelkedésének évi 1 százalékosban történő maximálása szerepel. Az évi 2,5 százalékos GDP-növekedési várakozás azonban az elemzők szerint túlságosan ambiciózus, így nem biztos, hogy 2013-ig sikerül elérniük a 3 százalékos hiányküszöböt.

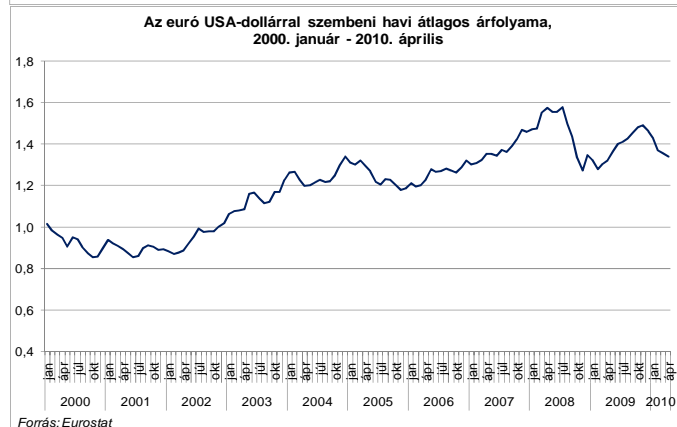
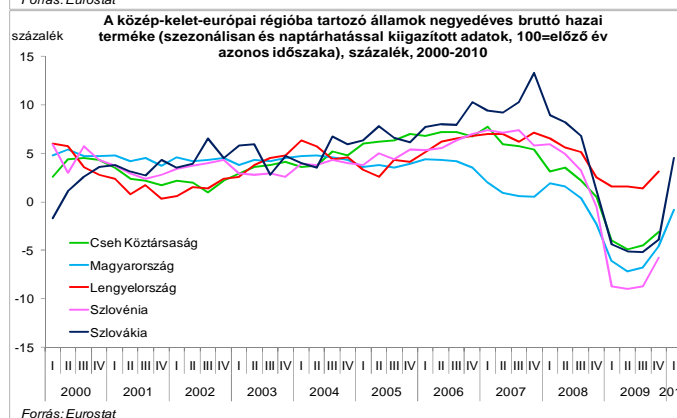
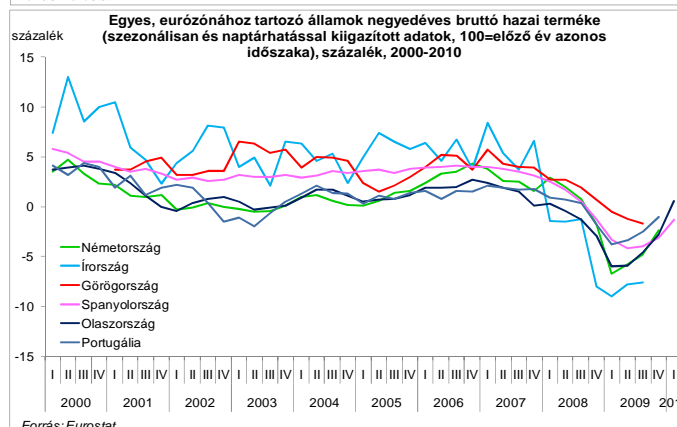
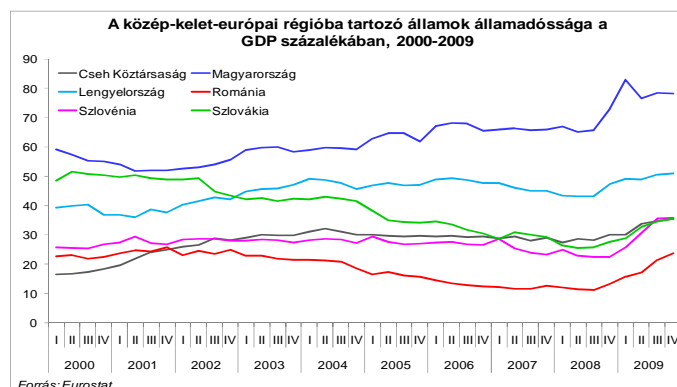
Nagy-Britanniában a választási kampány egyik fontos témája volt a fiskális megszorítások kérdése. David Cameron frissen megválasztott miniszterelnök több ízben is ígéretet tett arra, hogy hatalomra kerülésük után azonnal megkezdik a deficit csökkentését, mert e nélkül romolhat a szigetország adósságainak besorolása, súlyos terhet róva mind a kincstárra, mind a tartozásaikat törlesztő családokra.

Régióinkban elsőként Csehország jelentette be fiskális politikájának szigorítását. Az ideiglenes, 5,3 százalékos hiánycél tartása érdekében megszorításokat vezet be a kormány, és jövőre is újabb takarékosági intézkedéseket, valamint adóemelési fogynak végrehajtani.

Lengyelországban a Donald Tusk kormányfő által vázolt konszolidációs csomag kulcseleme az, hogy a következő években csupán egy százalékkal bővíthet a diszkrecionális kiadások összege. Fokozatosan megszüntetik a speciális nyugdíjjogosultságokat, bezárják az adórendszer kiskapuit és megduplázzák – az idén 27 milliárd zlotyra (6,7 milliárd euró) – a privatizációs bevételeket.

A román kormány már áprilisban látta, hogy az ország és az IMF között akkor hatályos megállapodásban szereplő 5,9 százalékos GDP-arányos deficitcél tarthatatlan. Az IMF eredetileg semmilyen lazítást nem akart engedni, ezért kényszerült a kormány drasztikus megszorításokra. A költségvetésből fizetett dolgozók bérét 25 százalékkal fogják csökkenteni, a nyugdíjakat 15 százalékkal mérséklék. A hiány így is 6,8 százalék lesz – ezt a megszorításokkal együtt már elfogadta az IMF –, ha azonban nem nyúltak volna a kiadásokhoz, 9-10 százalékra futott volna fel.

Forrás: index.hu, vg.hu

Nemzetközi tendenciák

A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexének értéke 2010 májusában az előző hónaphoz képest változatlan szinten maradt. A megkérdezett vállalatvezetők jelenlegi üzleti helyzetre vonatkozó véleménye és a következő hat hónapot illető várakozásai csak igen kis mértékben változtak. A kutatók úgy látják, a német gazdasági fellendülés továbbra is stabil és erőteljes.

A francia statisztikai hivatal (INSEE) májusi felmérésének eredményei azt mutatják, hogy a francia ipari konjunktúra újfent javult. A vállalatvezetők véleménye alapján összeállított üzleti bizalmi index értéke egy ponttal emelkedett, és megközelítette hosszú távú átlagos értékét. A gazdasági fordulópontra mutatója azonban bizonytalan konjunkturális helyzetet jelez.

Az Európai Unió gazdasága

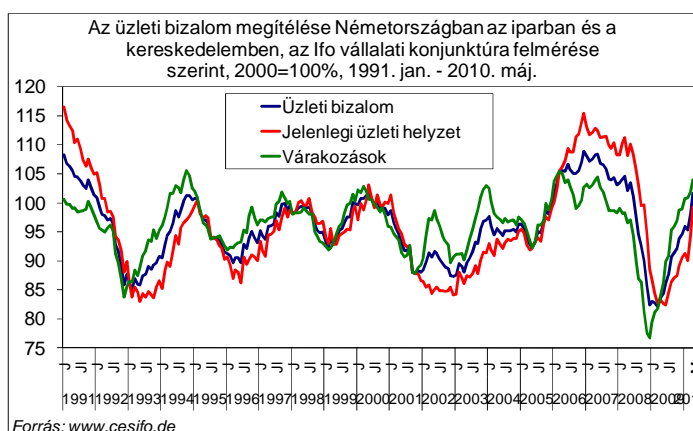
A müncheni Ifo gazdaságkutató intézet német iparra és kereskedelemre vonatkozó bizalmi indexe 2010 májusában az előző hónapban elért értékén maradt. A mutató mindkét komponense, a vállalatok jelenlegi üzleti helyzete és a következő időszakra vonatkozó várakozások is csak kismértékű elmozdulást mutatnak áprilishoz képest. A vállalatok pont annyira elégedettek jelenlegi üzleti helyzetükkel, mint a megelőző hónapban voltak, a következő hat hónapra vonatkozó kilátásai pedig csak igen enyhén romlottak. Az Ifo szakértői úgy látják, hogy a német gazdaságra továbbra is a stabil, erőteljes fellendülés jellemző.

Az ipari vállalkozások körében az üzleti bizalmi index újfent javult az elmúlt hónaphoz képest. A megkérdezett vállalatvezetők ismét kedvezőbbnek látják jelenlegi üzleti helyzetüket, mint áprilisban, és a következő hat hónapra vonatkozó várakozásai is bizakodóbbakká váltak. Az exportlehetőségeket tekintve a cégvezetők erőteljesebb fellendülésre számítanak, mint az elmúlt hónapban. A létszámcsökkentési tervek már csak igen ritkán, elszigetelt jelenségeként szerepeltek a válaszok között.

Az üzleti bizalmi index értéke enyhén romlott a kis- és nagykereskedelemben. A vállalatok mindkét szektorban kedvezőtlenebbnek látják jelenlegi üzleti helyzetüket, mint az elmúlt hónapban. A következő fél év üzletmenete tekintetében a kiskereskedelem területén működő vállalkozások kissé kevésbé szkeptikusak, mint áprilisban voltak, a nagykereskedők várakozásai pedig romlottak.

Az építőipar területén az üzleti bizalmi index újfent romlott májusban. A megkérdezett építőipari vállalkozók szerint jelenlegi üzleti helyzetük kedvezőtlenebb, mint áprilisban volt, és a közeljövőre vonatkozó várakozásai is pesszimistábbakká váltak.

Forrás: Ifo (<http://www.cesifo-group.de>)

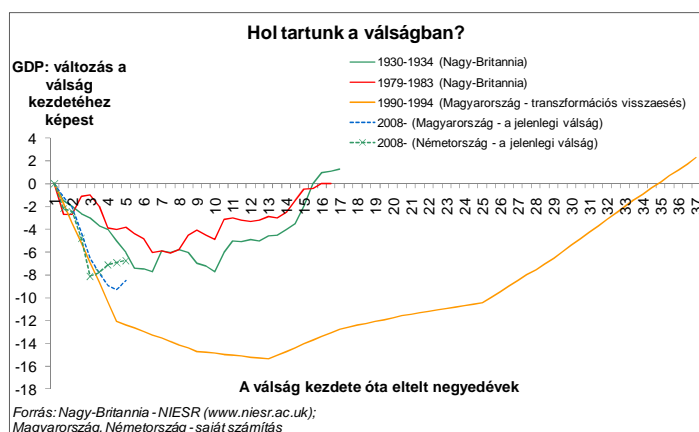
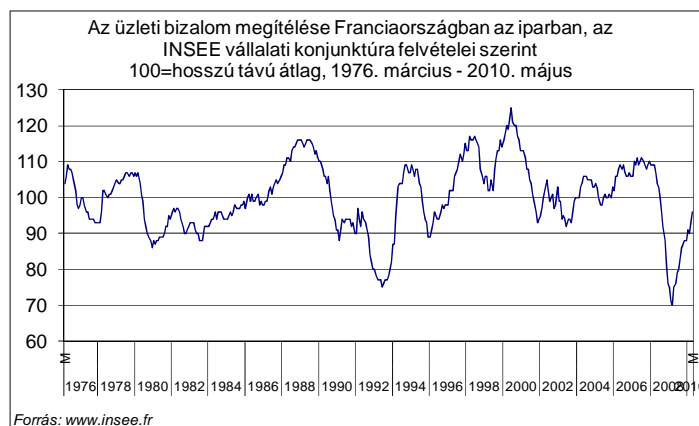
A francia statisztikai hivatal (INSEE) felmérése alapján a májusban megkérdezett vállalatvezetők véleménye szerint a francia ipari konjunktúra újfent javult: az INSEE üzleti bizalmi indexének értéke egy ponttal emelkedett, ezáltal közeledve hosszú távú átlagos értékéhez.

A gazdasági fordulópontra mutatója azonban a bizonytalan konjunkturális helyzetet jelző zónában maradt.

Az ipari vállalatok vezetői arról számoltak be, hogy elmúlt időszak kibocsátásuk dinamikus növekedése folytatódott, így ezen mutató értéke továbbra is meghaladja hosszú távú átlagos értékét. A késztermékek készletek volumene a vállalatvezetők megítélése szerint észrevehetően emelkedett, de továbbra is igen alacsony. A megkérdezettek úgy látják, hogy rendelésállományuk májusban tovább bővült, de így is alacsony szinten maradt.

A vállalatvezetők egyéni üzletmenetre vonatkozó prognózisa (mely a következő hónapok üzleti kilátásait összegzi) még mindig hosszú távú átlagos szintjén maradt. Az általános kilátásokat jellemző index – mely a válaszadók ipari aktivitásra vonatkozó véleményét összegezve tükrözi – romlott, de így is meghaladja hosszú távú átlagos értékét.

Forrás: INSEE (<http://www.insee.fr>)

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az
 alábbiak szerint hivatkozzon:
 MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató,
 2010 / május, Budapest,
 2010-05-31